

БИОГОРИВАТА В БЪЛГАРИЯ – СЪВРЕМЕННИ ТЕНДЕНЦИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА¹

[доц. д-р Петя Емилова](#)
[гл. ас. д-р Виолета Блажева](#)
Катедра „Аграрна икономика”

Резюме

Биогоривата играят важна роля в световната енергийна политика. Изчерпването на изкопаемите горива, изменението на климата изискват адекватни решения по опазването на околната среда за бъдещите поколения, от една страна. От друга страна, задълбочаващата се световна икономическа криза, гладът в световен мащаб, недостигът на храни и хранителни продукти и покачващите им се цени налагат в максимална степен управлението и оползотворяването на отпадъците, огромен източник на които са селското стопанство и отпадъчните продукти (битови, търговски, индустриални, институционални и други).

Ключови думи: биогориво, биомаса, биогаз, енергийни култури, Обща селскостопанска политика, Европейския съюз

JEL: Q42

BIOFUELS IN BULGARIA - TRENDS AND CHALLENGES

Assoc. Prof. Petya Emilova, PhD
Head Assist. Prof. Violeta Blazheva, PhD
Department of Economy of Agriculture

Abstract

Biofuels play an important role in the world energy policy. The exhaustion of fossil fuels and the change in climate require, on the one hand, adequate decisions to preserve the environment for the future generations. On the other hand, the deepening world economic crisis, worldwide famine, the shortage of food and food products and their

---

¹ Настоящата статия е резултат от реализирането на научноизследователски проект № 10 към Института за научни изследвания на тема “Биогоривата в България – съвременни тенденции и предизвикателства” – ръководител на екипа: *Доц.д-р Петя Емилова*, АИ, ф-т ПТБ, к-ра АИ. Членове: гл.ас.д-р Виолета Блажева, АИ и студентите Тодор Тодоров, Пламена Василева и Иван Колев.

[Петя Емилова](#), [Виолета Блажева](#)

rising prices make it necessary to manage and utilize waste, an enormous source of which are agriculture and waste products (domestic, commercial, industrial, institutional, etc.)

Key words: biofuel, biomass, biogas, energy crops, Common Agricultural Policy, European Union

JEL: Q42

Петя Емилова, Виолета Блажева

Интересът към производството и приложението на биогоривата е продиктуван от следните фактори: ограничаване на замърсяването; изменението на климата; опазване на околната среда; ограничеността на земята като ресурс; световната икономическа криза; глада в световен мащаб; използването на алтернативни и възобновяеми енергийни източници; изчерпване на изкопаемите горива; управление на отпадъците и други.

Темата за биогоривата, като алтернативен енергиен източник, е особено актуална към настоящия момент. В контекста на нарастващите цени на горивата, тяхната практическа изчерпаемост и глобалните цели за намаляване емисиите на парникови газове, опазването на околната среда, глада в световен мащаб, биогоривата се поставят на една нова позиция – „гориво на бъдещето”. Особено внимание заслужават и схемите за подпомагане производството на енергийни култури от гледна точка на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз, както и изискванията, на които трябва да отговарят земеделските производители, за да получават средства по европейските схеми.

В контекста на производството и приложението на биогоривата Европейският съюз има за цел изграждане на цялостна политика за енергия и околна среда, базирани на ясни цели и срокове за преминаване към нисковъглеродна икономика и спестяване на енергия.

Обект на настоящото изследване са биогоривата в Р България и по-конкретно съвременните тенденции, предизвикателствата и насоките за тяхното производство и приложение. **Целта** на настоящата разработка е проучване и разкриване на проблемите относно практическото въвеждане и ефективно приложение на биогоривата в България. Постигането на целта се идентифицира с изпълнение на следните по-важни изследователски **задачи**:

- Проучване на теорията и практиката за изясняване на спецификата и понятийния апарат за биогоривата;
- Проучване, оценка и анализ на емпиричните данни за потенциала на биогоривата;
- Идентифициране на проблемите (факторите), които оказват влияние в областта на биогоривата;
- Извеждане на проблемите на входа и изхода на системата;
- Запознаване с провежданата Европейска политика в областта на биогоривата;
- Изясняване на българското законодателство и ролята на държавата при производството и потреблението на биогорива.

1. Обща характеристика на биогоривата и фактори, влияещи върху тяхното производство

Биогоривото, известно като биологично, екологично или екогориво, е под формата на течни, твърди и газообразни горива, получени от биологични суровини.

За целите на настоящата разработка са използвани следните термини:

Биомаса² е биологично разграждаща се част от продукти, отпадъци и остатъци от селското стопанство (в т.ч. растителни остатъци и животински субстанции), горското стопанство и биологично разградими фракции от индустриални или битови отпадъци, които могат да се използват като гориво, и следните отпадъци, използвани за гориво:

- растителни отпадъци от: селското и горското стопанство; хранителната промишленост; производството на пулпа от дървесина и производството на хартия от пулпа;
- коркови отпадъци;
- отпадъци от дървесина, с изключение на съдържащите хологениращи органични съединения или тежки метали;
- утайки от пречиствателни станции;
- животински субстанции.

Биогоривото се получава чрез биологичен процес на растения и животни. Биогоривата могат да бъдат в твърдо, течно или газообразно агрегатно състояние.

Възобновяеми енергийни източници³ са неизкопаеми енергийни източници (слънчева, вятърна, водна и геотермална енергия, в т.ч. енергия на вълните, приливите и отливите, отпадни топлини, енергия от биомаса и енергията от индустриални и битови отпадъци).

Енергийни култури са тези, отглеждани за производство на енергия. Те включват маслодайни култури (рапица, соя, слънчоглед), зърнени култури (пшеница, ечемик, царевица, ръж), захарно цвекло, захарна тръстика и многогодишни култури (мискатус, дървесни култури с кратък цикъл на ротация, евкалипт).

Необходимо е да се прави разграничение между използването на биогоривото като гориво и като източник на енергия (Фигура 1).

---

² Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ДВ, бр. 82 от 16 октомври 2009 г.).

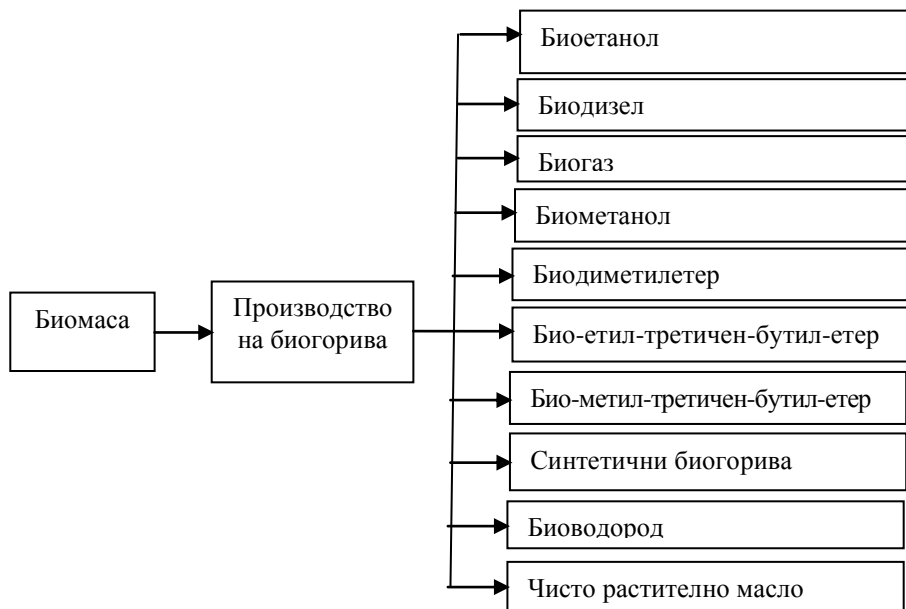
³ Пак там.

Приложение на биогоривата

Фиг. 1

Биогоривата са течни или газообразни горива за транспорта, произведени от биомаса. Видовете биопродукти са (Фигура 2):

Видове биопродукти

Фиг. 2

Насърчаване използването на биогоривата в транспортния сектор са средство за разнообразяване на енергийните източници.

Селскостопанските отпадъци са огромен потенциален източник на биомаса. Растителните и животински отпадъци осигуряват значителни количества енергия, които отстъпват само на дървесината като преобладаващо гориво от биомаса в световен мащаб. Оползотворяването на отпадъците от селското стопанство и от хранително-вкусовата промишленост са ресурс, от който се получава енергия и същевременно се спестяват разходите за обезвреждането им в пречиствателни станции.

Петя Емилова, Виолета Блажева

Непрекъснато нарастващото в световен мащаб потребление на изкопаеми горива представлява 79% от световното енергийно потребление. Независимо от въвеждането на нови екологосъобразни и енергоефективни технологии, тези горива са основните източници на емисии на парникови газове. Реалната алтернатива на изкопаемите горива са възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.

Производството на биогорива формира противоречиви становища. Основно противоречията се свеждат до тяхното въздействие върху изменението на климата, глада в световен мащаб и цените на селскостопанската продукция и храните.

Производството на биогорива предизвиква противоречиви становища относно тяхното ефективно използване от гледна точка ***изменението на климата***.

Според привържениците на идеята производството на биогорива ще допринесе за: намаляване емисиите на парникови газове; намаляване на количествата торове, използвани при отглеждане на селскостопанските култури; оползотворяване на растителните остатъци и животински субстанции, както и тези от дървопреработващата промишленост.

На противоположното мнение се обединяват друга група изследователи, които наричат този тип горива агрогорива, тъй като представката „био” води до заблуждаваща представа за екологичност. Според тях производството на биогорива ще увеличи въглеродният диоксид във въздуха, отколкото намали.

Биогоривата са тясно свързани с ***продоволствения проблем***. В докладът на ФАО (Организация за прехрана и земеделие към Организацията на обединените нации - ООН) от 2008 г., се посочва че за периода 2000-2007 г. производството на биогорива от селскостопанска продукция се е увеличило три пъти. Към момента, биогоривата обезпечават около 2% от общото гориво, използвано в транспорта. Счита се, че тази тенденция ще продължи, но като цяло използването на биогоривата за решаване на проблемите в транспорта ще е много ограничено. Въпреки това, търсенето на този вид гориво в следващите десетилетия ще нараства. За целта ще се изразходват повече захар, царевица, маслодайни семена, но не за хранителни, а за енергийни нужди, от една страна, в резултат на което ще се увеличат цените на селскостопанските стоки и на храните, от друга страна.⁴ Високите це-

---

⁴ Предимства и недостатъци на биогоривата
<http://agrosaveti.com/community/blog/biogorivo-predimstvo-nedostataci.html>

Петя Емилова, Виолета Блажева

ни на храните имат отрицателно въздействие върху развиващите се страни, които са силно зависими от вноса на храни.

Очаква се до 2020 г. за производството на биогорива да се използват предимно селскостопански култури, докато за производството на електрическа и топлинна енергия - дървесина и отпадъци.⁵

Възможно е приетата от ЕС цел (10% биогориво за транспорта през 2020 г.) да окаже влияние **върху цените на селскостопанската продукция и храните**. Вследствие на увеличаващия се дял на биогоривата от 1% през 2005 г. до 10% през 2020 г. се очаква за период от 15 години използването на изходни суровини да се увеличи с 30 млн.т, а на вторични продукти - с 4 млн.т/г. Към 2020 г. това би могло да се отрази в увеличение на цените на зърното с около 3-6%, на рапичното семе с около 8-10% и на слънчогледовото семе с 15% спрямо 2006 г., при дял на биогоривата от второ поколение - 30%. Употребата на биогорива от второ поколение се насърчава от политиката на Общността, за да се ограничат ценовите колебания.⁶

Бързо развиващата се индустрия за биогорива, от една страна, и ограничеността на земеделски площи, от друга страна, води до увеличаване на търсенето на растителни мазнини и зърно; недостиг на храни и хранителни продукти, а оттам и до повишаване на цената на земеделските продукти. Ограничеността на изходната суровина води до ограниченост и в производството на биогориво. Несъмнено климатичните промени също оказват влияние върху цените на хранителните продукти и ценовата стабилност.

Производството на биогорива може да доведе до световен глад, тъй като за тяхното производство се използват значителни площи плодородна земя, което допринася за намалено производство на зърнени култури и храни. То ще е катастрофално, особено за страни, които не разполагат със земеделие способно да осигурява достатъчно храна за населението. Гладът в световен мащаб може да доведе до сериозни политически и икономически сътресения, вследствие на постоянно нарастващата цена на пшеницата и царевичата. Производството на горива ще е за сметка на тези зърнени култури и храни, което ще допринесе още повече за покачването на цените на храните.

Изменението на климата и изчерпването на изкопаемите горива изискват адекватни решения по опазването на околната среда и

---

⁵ План за действие за биомасата, Комисия на Европейските общности, Брюксел, COM (2005), 628 final.

⁶ Справяне с предизвикателствата на нарастващите цени на хранителните стоки (Насоки за действия на ЕС), Комисия на Европейските общности, Брюксел, COM (2008) 321 окончателен.

Петя Емилова, Виолета Блажева

независимост на доставките от горива. Ценовите колебания могат да бъдат избегнати чрез производство на биогорива от второ поколение. Европейският съюз се придържа към критериите за устойчивост и разработването на биогорива от второ поколение. В тази насока е необходимо да се извърши и допълнителна оценка на екологичните и социалните последици от производството и потреблението на биогорива.

2. Европейска политика за развитието на биогорива

С пакета от мерки в областта на *климата и енергетиката*, одобрен през декември 2008 г., Общността се стреми да постигне следните цели:⁷

- намаляване на емисиите с 21% до 2020 г. спрямо нивата от 2005 г., за електрически централи и енергийно интензивни отрасли, чрез предоставяне на по-малко квоти за емисии по схемата на Европейския съюз за търговия с емисии, която обхваща около 40% от общото количество на емисии в Съюза;

- намаляване на емисиите с 10% до 2020 г. спрямо равнищата от 2005 г. за секторите, които не са обхванати от схема за търговия с емисии (СТЕ), например транспорт (с изключение на въздушния транспорт, който ще се присъедини към СТЕ през 2012 г.), селско стопанство, управление на отпадъци;

- дял от 20% до 2020 г. на енергията от възобновяеми източници от общото количество на произвежданата в Общността енергия;

- поне 10% от горивата за транспортни нужди във всяка страна трябва да са от възобновяеми източници (биогорива, водород, „зелено“ електричество и други).

Пакетът от мерки ще влезе в сила най-късно до 2011 г., а от 1 януари 2013 г. ще влязат в сила промените в схемата за търговия с емисии.

От гледна точка на енергия от възобновяеми източници след 2010 г. Европейският съвет утвърди задължителна цел за 20% дял на енергия от възобновяеми източници от общото потребление на енергия на Общността до 2020 г. и задължителна цел, която да бъде постигната от всяка държава-членка, за минимум 10% дял на биогорива от потреблението на бензин и дизелово гориво в транспорта до 2020 г., което да бъде постигнато по икономически ефективен начин. С цел намаляване на емисиите на парникови газове, един от

---

⁷ www.ec.europa.eu/climateaction/docs/climate-energy_summary_bg.pdf

Петя Емилова, Виолета Блажева

приоритетите на Общността, наред с икономическия и енергийния приоритет, е опазването на околната среда, чрез повишаване употребата на възобновяеми енергийни източници (вятър, слънчева енергия, хидроенергия и биомаса).

Задължителната цел за 10%-ен дял за *транспорта*, която трябва да бъде постигната от всички държави-членки, като дела от крайно потребление на енергия в транспорта, трябва да се постигне от възобновяеми източници като цяло, а не единствено от биогорива.

Европейския съюз трябва да намали зависимостта си от вносен нефт, да намали замърсяването на въздуха и да има водеща роля в борбата с изменението на климата. За да изпълни до 2012 г. поетите ангажименти Общността трябва да намали емисиите на парникови газове от всички сектори.⁸

От една страна най-голяма роля за климатичните промени се дължат на транспорта, който създава почти една трета от емисиите на CO₂. От друга страна транспортният сектор зависи 98% от петролните доставки, предимно внос, чиято цена се покачва, поради изчерпване на запасите от изкопаеми горива. От тази позиция Европейският съюз насърчава заместването на дизеловото гориво и петрола с биогорива. Подобренията на горивната ефективност при превозните средства, комбинирани с увеличената употреба на алтернативни горива, и по-специално на биогорива, ще допринесе за намаляване на вредните емисии от транспорта.

Схемата за подпомагане производството на енергийни култури е въведена с реформата на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз през 2003 г. Нейната цел е да се намалят емисиите на въглероден диоксид в атмосферата, чрез заместване на изчерпващите се изкопаеми горива с възобновяеми енергийни източници.

Съгласно Регламент 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. помощ от 45 евро/ха на година се отпуска на земеделски производители за площи, засети с енергийни култури.⁹

Подпомаганите енергийни култури, от които се добиват биогорива са: слънчоглед, рапица, царевица, пшеница, ечемик, за-

⁸ Пак там.

⁹ Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители, и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001, чл. 88.

Петя Емилова, Виолета Блажева

харно цвекло, коноп, памук, соя, бял трън, млечка, сусам, фъстък, лен и други.

Прилагането на схемата на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз за подпомагане производството на енергийни култури започна през 2004 г. с бюджет от 90 млн.евро. Средствата се предоставят за 1,5 млн.ха за периода 2004-2006 г. От 2007 г. към настоящия момент, с присъединяването на България и Румъния, максималната гарантирана площ е увеличена на 2 млн.ха.

Финансовите схеми за подпомагане на земеделските производители са:

- Схема за подпомагане *производството на енергийни култури* – имаща за цел да стимулира земеделските производители да увеличат производството на биогорива, както и на електрическа и топлинна енергия, произведена от биомаса.

- Схема за *оставяне на земи под угар за нехранителни продукти*, предоставяща възможност за отглеждане на енергийни култури.

Земеделските стопани не могат да получават помощи и по двете схеми за едни и същи култури. Интересът им към производството на енергийни култури се увеличи значително само за четири години и за първи път през 2007 г. общият бюджет от 90 млн.евро беше напълно усвоен.

До максимално гарантираната площ от 2 млн.ха, земеделските производители получават 45 евро/ха, при сключен договор за преработка. През 2007 г. площта възлиза на 2,84 млн.ха и беше определен коефициент равен на 0,70337, т.е. земеделските производители получиха 45 евро/ха подпомагане за 70% от земята.

С отмяната на Регламент 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. и влизането в сила на Регламент 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. предоставянето на средства за подпомагане производството на енергийни култури се преустановява от 2010 г. Последната година, през която земеделските производители могат да се възползват от европейските схеми за финансиране производството на енергийни култури, е 2009 г.

Помощите за енергийни култури са част от общата стратегия на Европейския съюз за повишаване на дела на енергията произведена от възобновяеми източници. Световната криза и намаляващото производство на зърнени култури и храни изисква адекватност от Общността, по отношение решението му за дела на енергията от възобновяеми енергийни източници (до 2020 г. - 10%).

3. Производство и приложение на биогорива в България

Правното основание за производството и приложението на биогорива в България е **Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ)**.¹⁰

По отношение на суровините за производство на биогорива¹¹ към настоящия момент използваните енергийни култури в страната са пшеница, царевица, захарно цвекло, слънчоглед и рапица.

Енергийните култури, използвани като суровина за *биоетанол* са захарното цвекло, пшеницата и царевицата. Основните суровини за производство на биоетанол в България са пшеница и царевица. Към настоящият момент използването на захарно цвекло, като суровина за биоетанол не е благоприятно, освен ако не се приложат специални мерки за стимулиране на неговото производство.

Енергийните култури, използвани като суровина за *биодизел* в България, са слънчоглед и рапица. Слънчогледът е втората по значение земеделска култура (след пшеницата). През последните години се забелязва значителен интерес на земеделските производители към отглеждането на зимна маслодайна рапица, чиито площи през 2008 г. са се увеличили 8 пъти спрямо 2005 г.

Необходимите площи за постигане на задължителната цел от 10% биогорива през 2020 г. възлизат на 509 001 ха, което представлява 16,6% от обработваемата земя (3 060 543 ха) през 2008 г. Успешно в тази насока могат да се използват угарите и необработваните земи. На база на посочените данни, България разполага с достатъчен размер площи, които да обезпечат производството на биогорива с необходимите за тази цел суровини, без това да окаже негативно влияние върху хранително-вкусовата промишленост.

България от една страна, е силно зависима от вноса на енергийни ресурси, а от друга има потенциал от гледна точка на площи за отглеждането на енергийни култури - изходна суровина за производството на биогорива.

Потреблението в сектор „Транспорт“ отразява непрекъснат темп на нарастване. Той е втори по значимост в крайното енергийно потребление на страната, като за периода 1997-2005 г., е отчетен ръст от 63,5%.

---

¹⁰ ДВ, бр. 82 от 16 октомври 2009 г.

¹¹ Доклад за 2006 г. на Република България пред Европейската Комисия за прилагането на Директива 2003/30/ЕС на Европейския Парламент и Съвета от 8 май 2003 г., София, 2007.

Петя Емилова, Виолета Блажева

Като страна-член на Европейския съюз, при определяне на националните индикативни цели за потребление на биогорива в страната, са взети предвид индикативните цели, заложи в Директива 2003/30/ЕО и приетите от Европейския съвет (8-9 март 2007 г.) нови цели за увеличаване на дела на възобновяеми енергийни източници, в частност на биогоривата. Определените в тези документи цели за биогоривата са:

- индикативна цел от 5,75 % за 2010 г.;
- задължителна цел за минимален дял на биогоривата от 10% за всички държави-членки в общото потребление на петрол и дизелово гориво за транспорта в Общността до 2020 г.

Целта за 2020 г. има задължителен характер, при условие че е осигурено устойчиво производство, предлагане на пазара на биогорива от второ поколение, както и съответното изменение на Директивата за качество на горивата, позволяващо по-високи концентрации на смесване.

При определяне на количеството конвенционални горива е отчетена, очерталата се през последните години, тенденция на намаляване на използваните бензини, за сметка на увеличеното потребление на дизелови горива.

По отношение капацитет на инсталациите се очаква производството на биодизел в страната да достигне 448 050 т/г. за периода 2008-2020 г., с което България ще изпълни новата задължителна цел на Европейската комисия от 10% за 2020 г. Производството на биоетанол се очаква да нарасне до 107 000 т/г. през 2020 г.

За 2005 г. общият енергиен баланс на страната не отчита потреблението на биогорива. Потреблението на биогорива в страната е все още незначително.

За Република България 2008 г. е първата година с определена цел за потреблението на биогорива в транспорта, както и със задължението за производителите и вносителите на течни горива за смесване на горивата от минерален произход с биогорива, за нуждите на транспорта. По предварителна информация на Министерство на икономиката и енергетиката, през 2008 г. производството на биодизел е 1 939 т, като от тях са потребени в страната 1 898 т и са изнесени 138 т. Окончателната информация за потреблението на биогорива, бензини и дизелови горива в страната ще бъде представена в Енергийните баланси за 2008 г. на Националния статистически институт в края на 2009 г. От посочените данни се забелязва, че потреблението на биогорива намалява, въпреки въведеното от 1 януари 2008 г. законово задължение за смесване на течни горива с био-

Петя Емилова, Виолета Блажева

горива за нуждите на транспорта. В този случай се очаква заложената цел за 2008 г. от 2% дял на биогоривата в потреблението на бензини и дизелови горива през 2008 г. да не бъде постигната.

В България вече съществуват производствени мощности, които позволяват производството на приблизително около 100 000 т биогорива годишно. Заявените нови мощности са следните:

- 2008 г. - 594 kt за биодизел и 55 kt за биоетанол;¹²
- 2010 г. - 415 kt за биодизел и 95 kt за биоетанол;
- 2020 г. - 448 kt за биодизел и 107 kt за биоетанол.

Така заявените капацитети многократно биха надвишили необходимите количества биогорива за постигането на националните цели на България.¹³

Заместването на горивата от нефтен произход с биогорива е една от възможностите за усвояване на енергийния потенциал на възобновяемите енергийни източници в страната. Това ще допринесе за по-рационално използване на обработваемите земи и за оползотворяване на необработваните площи. Цялостният процес по веригата от отглеждането на енергийни суровини до дистрибуцията и потреблението на биогорива ще допринесе за по-голяма заетост на населението, особено в икономически слабо развитите региони на страната. За България, биогоривата са една алтернатива на бензиновите и дизеловите горива, които дават възможност за намаляване на зависимостта от внос на горива и допринасят за сигурността на енергийните доставки.

Намаляването на въглеродните емисии налага развиване на всеобхватна стратегия за приспособяване от гледна точка на държавните администрации, частните предприятия и общностите по отношение на гарантиране и интегриране ключовите политики на Европейския съюз. Продължаващото и нарастващо присъствие на биогоривата и другите горива заместители на пазара за горива е продиктувано от следните фактори: опазване на околната среда; устойчиво развитие на селското и горското стопанство; създаване на нови работни места (особено в региони с висок процент безработица). Европейския съюз се стреми да гарантира, че биогоривата се произвеждат устойчиво, не застрашават производството на храни и не водят до обезлесяване или загуба на биологично разнообразие.

---

¹² kt – хиляди тона нефтен еквивалент.

¹³ Доклад за 2006 г. на Република България пред Европейската Комисия за прилагането на Директива 2003/30/ЕС на Европейския Парламент и Съвета от 8 май 2003 г., София, 2007.

Заклучение

В дългосрочен план и интензивни усилия в областта на научните изследвания възобновяемите източници на енергия могат да доведат до по-висока степен на независимост по отношение на изкопаемите енергийни източници. Необходимо е Европа да преодолее своята зависимост от изкопаемите горива. Общността трябва да насърчава критериите за устойчивост за биогоривата и на развитието на биогорива от второ и трето поколение в Европейския съюз. Приложението на биогоривата трябва да благоприятства по устойчив начин сигурността на доставките и подхода към климатичните промени.

Политиката на Европейския съюз за биогоривата все повече се разглежда като част от световната тенденция за стимулиране на производството на биогорива. Чрез насърчаване приемането на еднакви критерии за устойчивост от страна на потребителите и на производителите на биогорива извън Общността и чрез активната подкрепа за глобалното развитие на биогоривата от второ и трето поколение Евросъюза е в състояние да допринесе значително за бъдещото развитие на биогоривата.

В резултат от основните източници на емисии на парникови газове, политиката на Европейския съюз е насочена към: повишаване сигурността на доставките; гарантиране на конкурентоспособност на европейските икономики и наличие на достъпна енергия; подпомагане на устойчивостта на околната среда и борба с промяната в климата. Опазването на околната среда, от една страна, предоставя възможности за нововъведения, създаване на нови пазари и увеличаване конкурентоспособността чрез ефективност на ресурсите и нови инвестиционни възможности.